

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.

دانشگاه علامه طباطبائی
دانشکده‌ی روانشناسی و علوم تربیتی
گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی

پایان‌نامه جهت اخذ درجه‌ی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی

عنوان:

**بررسی وضعیت سواد اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده
روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی بر مبنای «استاندارد
قابلیت‌های سواد اطلاعاتی برای آموزش عالی» مصوب انجمن کتابخانه‌های
دانشگاهی و تحقیقاتی (ای.سی.ار.ال.)**

استاد راهنما:

دکتر زهرا موسوی زاده

استاد مشاور:

دکتر علی جلالی دیزجی

پژوهشگر:

فاطمه اصغر نیا

دی ۱۳۸۸

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.

« تقدیر و تشکر »

سپاس خدای رحمان را، که هرچه هستم و هرچه دارم از اوست و منت خدای را که مرا بیش از آنچه لایقم عطا فرموده.

اینک که به لطف پروردگار، با کوله باری از تجربه، به پایان تلاش چند ساله نزدیک می‌شوم، به حکم ادب و وظیفه، بر خود لازم می‌دانم مراتب قدردانی و ارادت خود را نسبت به تمام عزیزانی که به نحوی موجبات تسهیل نیل به این هدف را برایم فراهم ساخته‌اند، هر چند خیلی کوتاه، ابراز دارم.

از استاد راهنمای گرانبقدر، **سرکار خانم دکتر زهرا موسوی زاده**، که با راهنمایی‌های عالمانه خویش مسیر علمی را برای من روشن ساختند، کمال سپاس و تشکر را دارم. از استاد بزرگوار **جناب آقای دکتر علی جلالی دیزجی**، که زحمت مشاوره‌ی پایان نامه را بر عهده داشتند بسیار سپاسگزارم. از رهنمودهای بی‌دریغ استاد بزرگوار **سرکار خانم فائزه خاجوئی**، کمال تشکر را دارم.

از همکلاسی‌ها و دوستان خوبم خانم‌ها بیات، کیارشی، رضایی و آقایان خمسه، فخاری و امیدفر، که در مقطع کارشناسی ارشد توفیق آشنایی با ایشان را یافتم بسیار سپاسگزارم.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.

پیشکش ہے:

پدر و مادرم

و ہمہ آہنہائی کہ دوستیان دارم...

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.

نام خانوادگی: اصغر نیا

نام: فاطمه

عنوان پایان نامه: بررسی وضعیت سواد اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبایی بر مبنای «استاندارد قابلیت‌های سواد اطلاعاتی برای آموزش عالی» مصوب انجمن کتابخانه‌های دانشگاهی و تحقیقاتی (ای.سی.ار.ال).

استاد راهنما: دکتر زهرا موسوی زاده

درجه تحصیلی: کارشناسی ارشد

رشته: کتابداری و اطلاع‌رسانی

گرایش: اطلاع‌رسانی

محل تحصیل: دانشگاه علامه طباطبایی تهران

دانشکده: علوم تربیتی و روانشناسی

تاریخ فارغ‌التحصیلی: دی ۱۳۸۸

تعداد صفحات: ۱۵۲

کلیدواژه‌ها: سواد اطلاعاتی، ای.سی.ار.ال، دانشجویان، استانداردهای آموزش عالی، کتابخانه‌های دانشگاهی،

دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبایی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی

چکیده:

هدف این پژوهش تعیین وضعیت میزان سواد اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبایی بر مبنای استاندارد قابلیت‌های سواد اطلاعاتی برای آموزش عالی مصوب انجمن کتابخانه‌های دانشگاهی و تحقیقاتی (ای.سی.ار.ال) است. روش پژوهش پیمایشی و جامعه پژوهش ۳۰۱ نفر از دانشجویان دکتری و کارشناسی ارشد دانشکده بوده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد سواد اطلاعاتی دانشجویان برای کل پرسشنامه و در هر یک از استانداردها بالاتر از حد متوسط ۲/۵ است. رتبه بندی میانگین‌های کسب شده در هر یک از پنج استاندارد فرعی موجود در پرسشنامه به ترتیب ۳، ۱، ۲، ۴، و ۵ است. وجود تفاوت معنادار بین سواد اطلاعاتی دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری برای کل پرسشنامه و برای هر یک از استانداردها نشان می‌دهد که مقطع تحصیلی بالاتر تأثیر مثبتی در افزایش قابلیت‌های سواد اطلاعاتی دارد. بین میزان سواد اطلاعاتی دو گروه سنی ۲۰ الی ۲۵ سال و ۳۰ سال به بالا با یکدیگر اختلاف معنی‌داری وجود دارد، که نشان می‌دهد افزایش سن و کسب تجربیات در بهبود مهارت سواد اطلاعاتی نقش مستقیم دارد.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.

مندرجات	صفحه
چکیده‌ی پایان نامه ا
فهرست مندرجات ب
فهرست جداول ح
فهرست نمودارها ي

فصل اول: کلیات پژوهش

مقدمه ۲
بیان مسأله ۴
اهداف پژوهش ۷
اهمیت و فایده پژوهش ۸
پرسش‌های اساسی پژوهش ۸
فرضیه‌های پژوهش ۹
متغیرهای اساسی پژوهش ۱۱
تعاریف مفهومی و عملیاتی ۱۱

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه‌ی پژوهش

مقدمه ۱۵
-------	----------

۱۶	تعریف سواد اطلاعاتی و با سواد اطلاعاتی
۲۱	سیر تحول سواد اطلاعاتی
۲۶	سواد اطلاعاتی و فن آوری اطلاعات
۲۷	سواد اطلاعاتی و آموزش عالی
۲۹	نقش سواد اطلاعاتی
۲۹	نقش سواد اطلاعاتی در فعالیتهای آموزشی و پژوهشی
۳۰	نقش سواد اطلاعاتی در زندگی اجتماعی، فردی و حرفه‌ای
۳۳	مدل‌های سواد اطلاعاتی
۳۳	مدل بروس
۳۵	رویکرد حل مسئله: شش مهارت بزرگ
۳۸	مدل کولثاو
۴۰	مدل جستجوی اطلاعات
۴۲	استانداردهای سواد اطلاعاتی
۴۳	استانداردهای قابلیت‌های سواد اطلاعاتی برای آموزش عالی
۵۴	استانداردهای سواد اطلاعاتی مدون شورای روسای کتابخانه‌های دانشگاهی استرالیا
۵۵	استانداردهای سواد اطلاعاتی مدون انجمن کتابخانه‌های دانشکده‌ای، ملی و دانشگاهی انگلیس
۵۶	استانداردهای سواد اطلاعاتی مدون انجمن آمریکایی کتابداران مدارس
۵۷	پیشینه پژوهش
۵۷	پیشینه در ایران

۶۴ پیشینه در خارج از ایران

فصل سوم: روش‌شناسی پژوهش

۷۰ مقدمه

۷۰ روش پژوهش و توجیه اعتبار آن

۷۱ جامعه‌ی پژوهش

۷۱ شیوه‌ی نمونه‌گیری

۷۲ روش و ابزار گردآوری داده‌های پژوهش

۷۴ روایی ابزار گردآوری داده‌های پژوهش

۷۵ پایایی ابزار گردآوری داده‌ها

۷۶ روش‌های آماری به کار رفته برای تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

۸۱ مقدمه

۸۲ یافته‌های توصیفی مربوط به مشخصات پاسخ‌دهندگان

۸۲ سن پاسخگویان

۸۲ به‌صورت کمی (گروه‌بندی نشده)

۸۳ به صورت گروه‌بندی‌شده (گروه‌های سنی پاسخگویان)

۸۴ جنسیت پاسخگویان

۸۴	رشته تحصیلی پاسخگویان
۸۵	مقطع تحصیلی
۸۶	سال ورود به دانشگاه
۸۷	یافته‌های توصیفی مربوط به سؤالات استانداردها
۸۷	یافته‌های توصیفی مربوط به سؤالات استاندارد ۱
۹۰	آماره‌های توصیفی استاندارد ۱
۹۰	یافته‌های توصیفی مربوط به سؤالات استاندارد ۲
۹۳	آماره‌های توصیفی استاندارد ۲
۹۳	یافته‌های توصیفی مربوط به سؤالات استاندارد ۳
۹۶	آماره‌های توصیفی استاندارد ۳
۹۶	یافته‌های توصیفی مربوط به سؤالات استاندارد ۴
۹۷	آماره‌های توصیفی استاندارد ۴
۹۸	یافته‌های توصیفی مربوط به سؤالات استاندارد ۵
۹۹	آماره‌های توصیفی استاندارد ۵
۱۰۰	یافته‌های مربوط به سؤالات اساسی پژوهش
۱۰۰	یافته‌های مربوط به سؤال اول
۱۰۱	یافته‌های مربوط به سؤال دوم
۱۰۱	یافته‌های مربوط به سؤال سوم
۱۰۲	یافته‌های مربوط به سؤال چهارم
۱۰۳	یافته‌های مربوط به سؤال پنجم
۱۰۳	آزمون فرضیه‌های پژوهش

۱۰۴	بررسی فرضیه کلی ۱
۱۰۷	بررسی فرضیه فرعی ۱-۱
۱۱۰	بررسی فرضیه فرعی ۲-۱
۱۱۳	بررسی فرضیه فرعی ۳-۱
۱۱۶	بررسی فرضیه فرعی ۴-۱
۱۱۹	بررسی فرضیه فرعی ۵-۱
۱۲۲	بررسی فرضیه کلی ۲
۱۲۳	بررسی فرضیه فرعی ۱-۲
۱۲۴	بررسی فرضیه فرعی ۲-۲
۱۲۶	بررسی فرضیه فرعی ۳-۲
۱۲۷	بررسی فرضیه فرعی ۴-۲
۱۲۸	بررسی فرضیه فرعی ۵-۲
۱۳۰	یافته‌های جانبی
۱۳۰	بررسی تفاوت میزان سواد اطلاعاتی در بین دانشجویان زن و مرد
۱۳۱	بررسی میزان سواد اطلاعاتی دانشجویان بر حسب سن آن‌ها

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

۱۳۶	مقدمه
۱۳۶	بحث در مورد یافته‌های اصلی پژوهش
۱۳۶	بحث در مورد میزان سواد اطلاعاتی دانشجویان
۱۳۹	بحث در مورد معناداری تفاوت سواد اطلاعاتی بین دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری

۱۴۱ بحث در مورد یافته‌های جانبی پژوهش
۱۴۲ نتیجه گیری
۱۴۲ پیشنهادات پژوهش
۱۴۳ پیشنهادات برای پژوهش‌های آینده

فهرست منابع و مآخذ

۱۴۷ منابع فارسی
۱۵۱ منابع لاتین

پیوست

پرسشنامه پژوهش

چکیده به انگلیسی

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.

صفحه	فهرست جداول
۳۴	جدول شماره ۲-۱. وجوه هفتگانه سواد اطلاعاتی.....
۷۶	جدول شماره ۳-۱. ضریب آلفای کرونباخ سؤالات پژوهش.....
۸۲	جدول شماره ۴-۱. شاخص‌های آماری مربوط به سن پاسخگویان.....
۸۳	جدول شماره ۴-۲. گروه سنی پاسخگویان.....
۸۴	جدول شماره ۴-۳. توزیع فراوانی نسبی بر حسب جنسیت پاسخگویان.....
۸۴	جدول شماره ۴-۴. توزیع فراوانی نسبی بر حسب رشته تحصیلی پاسخگویان.....
۸۶	جدول شماره ۴-۵. توزیع فراوانی نسبی بر حسب سال ورود به دانشگاه.....
۸۷	جدول شماره ۴-۶. توزیع فراوانی بر حسب گویه‌های تشکیل دهنده استاندارد ۱.....
۹۰	جدول شماره ۴-۷. شاخص‌های آماری مربوط به استاندارد ۱.....
۹۰	جدول شماره ۴-۸. توزیع فراوانی بر حسب گویه‌های تشکیل دهنده استاندارد ۲.....
۹۳	جدول شماره ۴-۹. شاخص‌های آماری مربوط به استاندارد ۲.....
۹۳	جدول شماره ۴-۱۰. توزیع فراوانی بر حسب گویه‌های تشکیل دهنده استاندارد ۳.....
۹۶	جدول شماره ۴-۱۱. شاخص‌های آماری مربوط به استاندارد ۳.....
۹۶	جدول شماره ۴-۱۲. توزیع فراوانی بر حسب گویه‌های تشکیل دهنده استاندارد ۴.....
۹۷	جدول شماره ۴-۱۳. شاخص‌های آماری مربوط به استاندارد ۴.....
۹۸	جدول شماره ۴-۱۴. توزیع فراوانی بر حسب گویه‌های تشکیل دهنده استاندارد ۵.....
۹۹	جدول شماره ۴-۱۵. شاخص‌های آماری مربوط به استاندارد ۵.....
۱۰۴	جدول شماره ۴-۱۶. توزیع فراوانی میزان سواد اطلاعاتی دانشجویان.....
۱۰۶	جدول شماره ۴-۱۷. نتایج حاصل از t-تک نمونه ای مربوط به فرضیه کلی ۱.....
۱۰۷	جدول شماره ۴-۱۸. توزیع فراوانی چگونگی پاسخگویی به سؤالات استاندارد ۱.....
۱۰۹	جدول شماره ۴-۱۹. نتایج حاصل از t-تک نمونه ای مربوط به فرضیه فرعی ۱-۱.....

جدول شماره ۴-۲۰. توزیع فراوانی چگونگی پاسخگویی به استاندارد ۲	۱۱۰
جدول شماره ۴-۲۱. نتایج حاصل از t- تک نمونه ای مربوط به فرضیه فرعی ۱-۲	۱۱۲
جدول شماره ۴-۲۲. توزیع فراوانی چگونگی پاسخگویی به استاندارد ۳	۱۱۳
جدول شماره ۴-۲۳. نتایج حاصل از t- تک نمونه ای مربوط به فرضیه فرعی ۱-۳	۱۱۵
جدول شماره ۴-۲۴. توزیع فراوانی چگونگی پاسخگویی به استاندارد ۴	۱۱۶
جدول شماره ۴-۲۵. نتایج حاصل از t- تک نمونه ای مربوط به فرضیه فرعی ۱-۴	۱۱۸
جدول شماره ۴-۲۶. توزیع فراوانی چگونگی پاسخگویی به استاندارد ۵	۱۱۹
جدول شماره ۴-۲۷. نتایج حاصل از t- تک نمونه ای مربوط به فرضیه فرعی ۱-۵	۱۲۱
جدول شماره ۴-۲۸. نتایج حاصل از t- دو نمونه مستقل مربوط به فرضیه کلی ۲	۱۲۲
جدول شماره ۴-۲۹. نتایج حاصل از t- دو نمونه مستقل مربوط به فرضیه فرعی ۲-۱	۱۲۴
جدول شماره ۴-۳۰. نتایج حاصل از t- دو نمونه مستقل مربوط به فرضیه فرعی ۲-۲	۱۲۵
جدول شماره ۴-۳۱. نتایج حاصل از t- دو نمونه مستقل مربوط به فرضیه فرعی ۲-۳	۱۲۶
جدول شماره ۴-۳۲. نتایج حاصل از t- دو نمونه مستقل مربوط به فرضیه فرعی ۲-۴	۱۲۸
جدول شماره ۴-۳۳. نتایج حاصل از t- دو نمونه مستقل مربوط به فرضیه فرعی ۲-۵	۱۲۹
جدول شماره ۴-۳۴. نتایج حاصل از t- دو نمونه مستقل مربوط به فرضیه تفاوت میزان سواد اطلاعاتی بین دانشجویان زن و مرد	۱۳۱
جدول شماره ۴-۳۵. نتایج حاصل از آزمون واریانس یک طرفه مربوط به بررسی تفاوت میزان سواد اطلاعاتی دانشجویان بر اساس سن آنها	۱۳۲
جدول شماره ۴-۳۶. نتایج حاصل از آزمون توکی	۱۳۳
جدول شماره ۴-۳۷. شاخص های آماری مربوط به بررسی تفاوت میزان سواد اطلاعاتی دانشجویان بر اساس سن آنها	۱۳۳

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.